

III

(Akti, sprejeti v skladu s Pogodbo EU)

AKTI, SPREJETI V SKLADU Z NASLOVOM V POGODBE EU

OKVIRNI SKLEP SVETA 2008/841/PNZ

z dne 24. oktobra 2008

o boju proti organiziranemu kriminalu

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

udeležbe v hudodelski združbi v državah članicah Evropske unije ⁽²⁾.

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji in zlasti členov 29, 31(1)(e) in 34(2)(b) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta ⁽¹⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Cilj Haaškega programa je izboljšati skupne zmogljivosti Unije in njenih držav članic, med drugim zaradi boja proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu. To je cilj, ki ga je treba doseči zlasti s približevanjem zakonodaje. Tesnejše sodelovanje med državami članicami Evropske unije je potrebno zaradi odziva na nevarnosti in razvoja hudodelskih združb ter učinkovitega odziva v skladu s pričakovanji državljanov in potrebami držav članic. V zvezi s tem točka 14 sklepov Evropskega sveta iz Bruslja z dne 4. in 5. novembra 2004 navaja, da državljani Evrope pričakujejo, da bo Evropska unija, ob zagotavljanju spoštovanja temeljnih svoboščin in pravic, začela izvajati učinkovitejši skupni pristop do čezmejne problematike, kot je organiziran kriminal.

(2) Komisija je v svojem sporočilu z dne 29. marca 2004 o ukrepih, ki jih je treba uvesti v boju proti terorizmu in drugim oblikam hudih kaznivih dejanj, ugotovila, da je treba okrepiti zmogljivosti za boj proti organiziranemu kriminalu v Evropski uniji, in navedla, da bo pripravila okvirni sklep, ki bo nadomestil Skupni ukrep 98/733/PNZ z dne 21. decembra 1998 o kaznivosti

(3) Točka 3.3.2 Haaškega programa navaja, da ima približevanje materialnega kazenskega prava enak namen olajšati vzajemno priznavanje sodb in sodnih odločitev ter policijsko in sodno sodelovanje v kazenskih zadevah in zadeva področja posebej hudih kaznivih dejanj s čezmejnimi razsežnostmi in da je treba področja kriminala, ki so posebej omenjena v pogodbah, obravnavati prednostno. Opredelitev kaznivih dejanj, povezanih z udeležbo v hudodelski združbi, je torej treba približati v državah članicah. Ta okvirni sklep tako zajema kazniva dejanja, ki se navadno storijo v okviru hudodelske združbe. Nadalje je treba glede na resnost teh kaznivih dejanj predvideti kazni za fizične in pravne osebe, ki so jih storile ali so zanje odgovorne.

(4) Obveznosti iz člena 2(a) naj ne posegajo v svobodo držav članic, da opredelijo tudi druge skupine oseb kot hudodelske združbe, npr. skupine, katerih namen ni pridobiti finančne ali druge premoženjske koristi.

(5) Obveznosti, ki izhajajo iz člena 2(a), naj ne posegajo v svobodo držav članic, da razlagajo izraz „kriminalna dejavnost“ kot izvrševanje materialnih dejanj.

(6) Evropska unija naj nadgrajuje pomembno delo, ki so ga opravile mednarodne organizacije, zlasti Konvencijo Združenih narodov proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu, v nadaljnjem besedilu („Palermška konvencija“), ki je bila v imenu Evropske skupnosti sklenjena s Sklepom Sveta 2004/579/ES ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Mnenje izdano po neobveznem posvetovanju (še ni objavljeno v Uradnem listu).

⁽²⁾ UL L 351, 29.12.1998, str. 1.

⁽³⁾ UL L 261, 6.8.2004, str. 69.

- (7) Ker države članice ne morejo zadovoljivo doseči ciljev tega okvirnega sklepa, ki so zaradi obsega ukrepa lažje dosegljivi na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti, kakor določa člen 5 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, kakor se uporablja v skladu z drugim odstavkom člena 2 Pogodbe o ustanovitvi Evropske unije. V skladu z načelom sorazmernosti iz istega člena, ta okvirni sklep ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.
- (8) Ta okvirni sklep upošteva temeljne pravice in načela, priznana z Listino o temeljnih pravicah Evropske unije, zlasti s členoma 6 in 49 Listine. Nič v tem okvirnem sklepu se ne sme razlagati, kot da je namenjeno kratenju ali omejevanju nacionalnih predpisov v zvezi s temeljnimi pravicami ali svoboščinami, kot so dolžno postopanje, pravica do stavke, svoboda zbiranja, združevanja, tiska ali izražanja misli, vključno s pravico vsakega posameznika, da skupaj z drugimi ustanavlja in se vključuje v sindikate za zaščito svojih interesov, in s tem povezana pravica do demonstracij.
- (9) Zaradi tega je treba Skupni ukrep 98/733/PNZ razveljaviti –

SPREJEL TA OKVIRNI SKLEP:

Člen 1

Opredelitev pojmov

Za namene tega okvirnega sklepa:

1. „hudodelska združba“ pomeni strukturirano združenje več kot dveh oseb, ki obstaja določeno obdobje ter deluje usklajeno in z namenom storitve kaznivih dejanj, ki se kaznujejo z odvzemom prostosti ali ukrepom, vezanim na odvzem prostosti, z najdaljšim trajanjem vsaj štirih let ali s še strožjo kaznijo, in sicer da bi neposredno ali posredno pridobila finančne ali druge premoženjske koristi;
2. „strukturirano združenje“ pomeni združenje, ki ni sestavljeno zgolj naključno za takojšnjo izvršitev kaznivega dejanja in ki nima nujno uradno določenih vlog svojih članov, kontinuitete članstva ali razvite strukture.

Člen 2

Kazniva dejanja v zvezi s sodelovanjem v hudodelski združbi

Vsaka država članica sprejme potrebne ukrepe, s katerimi zagotovi, da se eno ali obe naslednji vrsti ravnanj, povezani s hudodelsko združbo, obravnavata kot kaznivi dejanji:

- (a) ravnanje vsake osebe, ki namerno in poznavajoč bodisi cilj in splošno kaznivo dejavnost hudodelske združbe bodisi namen združbe, da bo zagrešila zadevna kazniva dejanja, dejavno sodeluje pri organizaciji kaznivih dejavnosti združbe, vključno z zagotavljanjem informacij ali materialnih sredstev, pridobivanjem novih članov in vseh vrst financiranja njenih dejavnosti, vedoč, da bo to sodelovanje prispevalo k izvršitvi kaznivih dejavnosti združbe;
- (b) ravnanje vsake osebe, ki pripelje do dogovora z eno ali več osebami o izvajanju dejavnosti, ki bi, če bi se izvršila, privedla do storitve kaznivega dejanja iz člena 1, tudi če ta oseba ne sodeluje pri dejanski izvršitvi dejavnosti.

Člen 3

Kazni

1. Vsaka država članica sprejme potrebne ukrepe, s katerimi zagotovi, da:

- (a) se kaznivo dejanje iz člena 2(a) kaznuje z najvišjo predvideno zaporno kaznijo najmanj med dvema in petimi leti zapora; ali
- (b) se kaznivo dejanje iz člena 2(b) kaznuje z enako najvišjo zaporno kaznijo, kot je predvidena za kaznivo dejanje, na katero se nanaša dogovor, ali z najvišjo zaporno kaznijo najmanj med dvema do petimi leti.

2. Vsaka država članica sprejme potrebne ukrepe za zagotovitev, da se lahko dejstvo, da so kazniva dejanja iz člena 2, kakor jih določi ta država članica, storjena v okviru hudodelske združbe, šteje za obteževalno okoliščino.

Člen 4

Posebne okoliščine

Vsaka država članica lahko sprejme potrebne ukrepe za zagotovitev, da se kazni iz člena 3 lahko znižajo ali da se storilca lahko oprosti kazni, če ta, na primer:

- (a) navede, da se odreče kriminalnim dejavnostim, in
- (b) upravnim ali pravosodnim organom predloži podatke, ki jih sicer ne bi mogli pridobiti, in jim s tem pomaga:
- (i) preprečiti, končati ali omiliti posledice kaznivega dejanja;
 - (ii) prepoznati ali privedi pred sodišče druge storilce kaznivega dejanja;
 - (iii) poiskati dokaze;

(iv) odvzeti nezakonita sredstva hudodelskih združb ali njihove premoženjske koristi, pridobljene s kaznivimi dejavnostmi, ali

(v) preprečiti storitev nadaljnjih kaznivih dejanj iz člena 2.

Člen 5

Odgovornost pravnih oseb

1. Vsaka država članica sprejme potrebne ukrepe za zagotovitev, da so pravne osebe lahko odgovorne za vsa kazniva dejanja iz člena 2, če jih v njihovo korist stori katera koli oseba, ki deluje bodisi sama bodisi kot del organa pravne osebe, ki ima vodilni položaj v sklopu pravne osebe, in sicer na podlagi:

(a) pooblastila za zastopanje pravne osebe;

(b) pooblastila za odločanje v imenu pravne osebe ali

(c) pooblastila za opravljanje nadzora v pravni osebi.

2. Države članice sprejmejo tudi potrebne ukrepe za zagotovitev, da se pravnim osebam lahko določi odgovornost, kadar je pomanjkljivi nadzor oziroma nadzor osebe iz odstavka 1 omogočil, da je v korist te pravne osebe njej podrejena oseba storila katero koli kaznivo dejanje iz člena 2.

3. Odgovornost pravnih oseb na podlagi odstavkov 1 in 2 ne posega v kazenske postopke proti fizičnim osebam, ki so storilci ali pomočniki za katero koli kaznivo dejanje iz člena 2.

4. Za namene tega okvirnega sklepa je „pravna oseba“ vsak subjekt, ki je pravna oseba po pravu, ki se zanjo uporablja, z izjemo držav ali javnih organov, ki izvršujejo javna pooblastila, ter javnih mednarodnih organizacij.

Člen 6

Kazni za pravne osebe

1. Vsaka država članica sprejme potrebne ukrepe za zagotovitev, da se pravno osebo, ki je odgovorna na podlagi člena 5(1), lahko kaznuje z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi kaznimi, ki vključujejo kazenske ali ne-kazenske globe in lahko vključujejo druge kazni, kot so:

(a) odvzem upravičenosti do državnih ugodnosti ali pomoči;

(b) začasna ali stalna prepoved opravljanja poslovnih dejavnosti;

(c) uvedba sodnega nadzora;

(d) sodna likvidacija;

(e) začasno ali trajno zaprtje ustanov, ki so se uporabljale za izvršitev kaznivega dejanja.

2. Vsaka država članica sprejme potrebne ukrepe za zagotovitev, da je pravna oseba, odgovorna v skladu s členom 5(2), kaznovana z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi kaznimi ali ukrepi.

Člen 7

Sodna pristojnost in uskladitev kazenskega pregona

1. Vsaka država članica zagotovi, da njena sodna pristojnost zajema vsaj primere, v katerih so bila storjena kazniva dejanja iz člena 2:

(a) v celoti ali deloma na njenem ozemlju, ne glede na sedež hudodelske združbe ali kraj njenega kaznivega delovanja;

(b) s strani njenega državljana ali

(c) v korist pravne osebe, ki obstaja na ozemlju te države članice.

Država članica lahko odloči, da pravil o sodni pristojnosti iz (b) in (c) ne bo uporabila oziroma jih bo uporabila samo v posebnih primerih ali okoliščinah, če so kazniva dejanja iz člena 2 storjena izven njenega ozemlja.

2. Kadar je za kaznivo dejanje iz člena 2 sodno pristojna več kot ena država članica in kadar lahko katera koli od teh držav učinkovito sodno preganja kaznivo dejanje na podlagi istih dejstev, zadevne države članice sodelujejo pri odločitvi, katera od njih bo sodno preganjala storilce kaznivega dejanja, da bi se postopki po možnosti izvajali v eni sami državi članici. V ta namen se lahko države članice obrnejo na Eurojust ali kateri koli drug organ ali mehanizem, vzpostavljen v okviru Evropske unije, da bi olajšale sodelovanje med svojimi sodnimi organi ter usklajevanje njihovih dejavnosti. Posebno se upoštevajo naslednja dejstva:

(a) gre za državo članico, na ozemlju katere so bila storjena kazniva dejanja;

(b) gre za državo članico, katere državljan ali prebivalec je storilec kaznivega dejanja;

(c) gre za državo članico, iz katere izhajajo žrtve;

(d) gre za državo članico, na ozemlju katere je bil najden storilec kaznivega dejanja.

3. Država članica, ki po svoji zakonodaji še ne izroča ali predaja lastnih državljanov, sprejme potrebne ukrepe za vzpostavitev svoje sodne pristojnosti za kaznivo dejanje iz člena 2 in, kjer je to ustrezno, za njegov sodni pregon, kadar to dejanje stori njen državljan izven njenega ozemlja.

4. Ta člen ne izključuje izvrševanja sodne pristojnosti v kazenskih zadevah, kakor je to določila država članica v skladu s svojo nacionalno zakonodajo.

Člen 8

Odsotnost zahteve po prijavi ali obdolžitvi s strani žrtev

Države članice zagotovijo, da preiskave ali pregon kaznivih dejanj iz člena 2 niso odvisni od prijave oziroma obdolžitve, ki jo poda žrtev kaznivega dejanja, vsaj ko so kazniva dejanja storjena na ozemlju države članice.

Člen 9

Razveljavitev obstoječih določb

Skupni ukrep 98/733/PNZ se razveljavi.

Sklicevanje na udeležbo v hudodelski združbi v smislu Skupnega ukrepa 98/733/PNZ v ukrepih, sprejetih na podlagi naslova VI Pogodbe o Evropski uniji in Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, se razume kakor sklicevanje na udeležbo v hudodelski združbi v smislu tega okvirnega sklepa.

Člen 10

Izvajanje in poročila

1. Države članice sprejmejo ukrepe, potrebne za uskladitev z določbami tega okvirnega sklepa, do 11. maja 2010.

2. Države članice do 11. maja 2010 sporočijo generalnemu sekretariatu Sveta in Komisiji besedila določb predpisov, ki v njihovo nacionalno zakonodajo prenašajo obveznosti iz tega okvirnega sklepa. Na osnovi poročila, pripravljenega na podlagi teh podatkov, in pisnega poročila Komisije Svet do 11. novembra 2012 preveri, v kakšnem obsegu so države članice upoštevale določbe tega okvirnega sklepa.

Člen 11

Ozemeljska uporaba

Ta okvirni sklep se uporablja na Gibraltarju.

Člen 12

Začetek veljavnosti

Ta okvirni sklep začne veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Luxembourg, 24. oktobra 2008

Za Svet

Predsednica

M. ALLIOT-MARIE